

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

מספר בקשה: 30

לפני כבוד השופטת עידית ברקוביץ

המבקשים

1. ד"ר דוד ביטון

2. ישראל מדינה

3. עמית חקון

ע"י ב"כ עו"ד לירון פרמינגר

נגד

המשיב

בנק לאומי לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד חניטל בלינסון-נבון ו/או עו"ד טאקו

פסק דין

1

2 לפניי בקשה לאישור הסדר פשרה, בהתאם לסעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006
3 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

4

5 עניינה של בקשת האישור בטענה, כי הבנק (להלן: "הבנק" או "המשיב") שלח ללקוחותיו הודעות
6 טקסט (SMS) בניגוד להוראות חוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק
7 התקשורת").

8

9

רקע

10 1. ביום 8.9.2019 הגישו המבקשים כנגד הבנק תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית.

11

12 על פי הנטען, הבנק הפר את הוראות חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (לעיל
13 ולהלן: "חוק התקשורת"). ההודעות נשלחו מבלי שניתנה הסכמת הלקוחות לקבלת מסר
14 שיווקי; וביחס להודעה אחת אף לא ניתנה אפשרות למענים ליתן הודעת סירוב בדרך בה
15 שוגר המסר השיווקי, קרי משלוח מסרון חוזר.

16

17

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תמצית בקשת האישור

2. מבקש 1 - לטענתו, על אף שהוא ואביו אינם מחזיקים כרטיס אשראי של הבנק, הם קיבלו הודעה בדבר הטבה להחזר דמי כרטיס האשראי (להלן: **"הודעת החזר דמי כרטיס"**). דרך ההסרה שהציג הבנק, בדמות הקלקה על קישורית, אינה מתיישבת עם הוראות החוק.

יתרה מזאת, הקלקה על הקישורית השנייה במסרון הפנתה לעמוד הבית של הבנק ולא למקום בו ניתן לבצע הסרה מרשימת התפוצה.

המבקש 1 טען כי ביצע פנייה מקדימה ונענה כי המסרון נשלח אליו בשל מהלך שגוי. הבנק שלח למבקש 1 מכתב בו הוצע לו פיצוי. המבקש טען כי הוא נמנע מהקלקה על קישוריות כאלו מחשש להונאה מקוונת.

ב-23.9.2019 קיבל אביו של המבקש 1 מכתב מהבנק בו הודיע הבנק כי פרטיו ישמשו לטובת משלוח דברי פרסומת. יש בכך כדי הודאת בעל דין בניסיון להכשיר בדיעבד משלוח דברי פרסומת בהתאם לפסיקת בית המשפט.

מבקש 2 - קיבל הודעה לעניין רכישת כרטיסים למופע של שלמה ארצי (להלן: **"ההודעה לעניין שלמה ארצי"**), וכן הודעת החזר דמי הכרטיס, במסגרתו הופיעה קישורית להסרה אך הוא נמנע מכך מחשש להונאה.

מבקש 3 - קיבל את ההודעה לעניין שלמה ארצי, הכוללת הסרה באמצעות קישורית ואף הוא חשש מלהקליק עליה.

3. המבקשים טענו כי במעשיו ובמחדליו הפר הבנק את הוראות ס' 30א לחוק התקשורת.

4. בבקשת האישור, הוגדרו חברי הקבוצה כ-:

"כל מי שקיבל מאת הבנק ב-7 השנים שטרם הגשת בקשת האישור ועד למועד אישור בקשה זו דברי פרסומת ואשר:

1. אין בידי הבנק אישור מפורש תקף למשלוח דבר פרסומת לנמען ו/או;
2. אין אפשרות לנמען ליתן הודעת סירוב בדרך בה שוגר דבר הפרסומת כנדרש על פי סעיף 30א לחוק התקשורת ו/או;
3. דבר הפרסומת אינו עומד בדרישות הצורניות הקבועות בהוראות ס' 30א לחוק התקשורת."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

5. הנזק הממוצע למבקש, הועמד על סך של 150 ₪ עבור כל הודעה; ואילו לכלל חברי הקבוצה
עומד הנזק על סך של מעל 2,500,000 ₪.

6. משכך, מבוקש בבקשת האישור, צו מניעה האוסר שיגור הודעות המעודדות הוצאת כספים,
בהיעדר הסכמה, כנדרש; וכן פיצוי כספי.

תמצית תשובת הבנק

7. בתשובתו, כפר הבנק בטענות בקשת האישור.

לטענתו, הוא פועל על פי סדרי עבודה ונהלים שנועדו ליישם את דרישות הרגולציה והדין
החלות עליו.

8. ככלל, הודעות ללקוחות נשלחות רק למי שנתן הסכמתו לכך; בכל הודעה ניתנת למקבל
אפשרות הסרה כדין; למעט טעות נקודתית בשליחת ההודעות אצל המבקש 1, לא נפל כל דופי
בהתנהלות הבנק.

9. לגופם של דברים, ישנן דרכים מגוונות בהן יכולים לקוחות לאשר קבלת מסרים שיווקיים.

לצד לקוחות המאשרים פוזיטיבית קבלת מסרים שיווקיים, ישנם לקוחות נוספים שמסרו
את פרטי הקשר עמם לבנק במסגרת פתיחת חשבון או רכישת מוצר/שירות מטעם הבנק ועל
כן עשויים לקבל הודעות שיווקיות, לאחר שהבנק יידע אותם על כך ולאחר שקיבלו הזדמנות
להודיע כי הם מסרבים לקבלת מסרים אלו.

יידוע הלקוחות בדבר הכוונה לשליחת מסרים שיווקיים נעשה ביחס לחלק מלקוחות הבנק
באמצעות מכתב, במסגרתו פורטו הדרכים בהם יכולים להודיע לבנק כי הם מסרבים לקבל
מסרים שיווקיים.

התנהלות זו אושרה בפסיקת בית המשפט העליון במסגרת ע"א 534/17 עו"ד לפיד נ סלקום
ישראל בע"מ (להלן: "פסק הדין בעניין לפיד").

נוסח המכתב שנשלח לחלק מלקוחות הבנק לשם קבלת הסכמתם למשלוח מסרים שיווקיים
יכונה להלן "מכתב ההסכמה".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

10. באשר להודעות שנשלחו במקרה דנן – אלו אינן דבר פרסומת כהגדרתו בחוק התקשורת, אלא
הודעות שירותיות, לעדכון הלקוחות בלבד.

3

11. לעניין מנגנון ההסרה – הסרה באמצעות לחיצה על קישורית שבתוך ההודעה עצמה עומדת
בהוראות הדין שכן ניתן לבצע את ההסרה באותה הדרך בה שוגרה הפרסומת.

6

12. באשר למבקש 1 – הוא נעדר כל עילת תביעה אישית שכן אביו הוא שעשה שימוש בתקופה
הרלוונטית במנוי הטלפון ואף מסר מספרו לבנק.

9

מכל מקום האב מסר לבנק הסכמתו לקבלת מסר שיווקי עוד ביום 15.5.2011 עת הצטרף
לשירות "לאומי בזמן". תאריך ההצטרפות לא היה מעודכן ועל כן הבנק לא שלח לו הודעות
למעט שתי הודעות נשוא בקשת האישור שבשליחתן אכן נפלה טעות נקודתית שתוקנה מיד
כשנתגלתה. במסגרת זאת, הבנק החליט לשלוח לאביו של המבקש את מכתב ההסכמה ביום
6.9.2019 על מנת לאשרר הסכמתו לקבלת מסר שיווקי. אולם ביום 1.8.2019 כבר נשלחו לו
שתי ההודעות, כתוצאה מתקלה טכנית נקודתית.

16

מיד עם איתור התקלה הופסקה שליחת ההודעות, הבנק התנצל על קרות התקלה ואף הציע
למבקש 1 פיצוי.

19

13. באשר למבקש 2 – הלה הסכים לקבלת מסר שיווקי מהבנק ויותר מפעם אחת. וכך, כאשר
נשלחו למבקש 2 ההודעות האמורות, הוא היה משויך לקבוצה אשר אישרה קבלת מסר
שיווקי מהבנק.

23

14. באשר למבקש 3 – הוא אישר קבלת מסר שיווקי בתקופה הרלוונטית, עת היה רשום באותה
העת לקבלת מסר שיווקי.

26

27

28. התייחסות המבקשים לטענות הבנק

15. הגם שהמבקשים לא הגישו תגובה לתשובה, הם פרטו התייחסותם במסגרת בקשה זו. להלן
עיקריה:

31

באשר למבקש 1 – המבקש 1 ואביו אינם מחזיקים כלל בכרטיס אשראי של הבנק; המבקש
1 לא הסכים לקבלת מסר שיווקי; העובדה כי במערכות הבנק צוין מועד מתן ההסכמה כיום

33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

1.1.1900, מוכיחה כי רישומי הבנק אינם יכולים להוות בסיס להסכמת המבקש או אביו לקבלת דברי פרסומת; התקלה הנקודתית לא הוכחה על ידי הבנק.

באשר למבקש 2 – לא הוצגו אסמכתאות בדבר הסכמה מפורשת של המבקש 2.

באשר למבקש 3 – רישומי הבנק לא כוללים אישורו המפורש של המבקש 3, בכתב, לקבלת דברי פרסומת; טרם הגשת בקשת האישור פנה למוקד הבנק, בשיחה עם נציגת הבנק היא אישרה כי המבקש 3 לא מצורף לקבלת מסרים שיווקיים מהבנק. הבנק טען כי המדובר בתקלה וכי חלק מהאינדיקציות להסכמות לקבלת המסרים נמחקו, אך טענה זו לא נתמכה כראוי.

הבקשה לאישור הסדר הפשרה

16. הצדדים ניהלו מגעים ובאו בדברים במטרה ליישב המחלוקות והגיעו לכדי הסדר פשרה, כאמור.

17. ביום 22.3.2021 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה הייצוגית (להלן: "הסדר הפשרה").

בימים 29.3.2021 פורסמה בעיתונים "ידיעות אחרונות" ו-"הארץ" הודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה.

18. ביום 13.6.2021, הודיע היועמ"ש כי לא מצא לנכון להתנגד לבקשה לאישור הסדר הפשרה, אולם ביקש להביע עמדתו באשר לשתי סוגיות: שכר הטרחה המבוקש; ותשלום המחצית השנייה של האגרה.

להלן, תוצג עמדת היועמ"ש בנושאים אלו, וכן תשובת הצדדים לעמדת היועמ"ש.

עיקרי הסדר הפשרה

19. הגדרת חברי הקבוצה:

א. "כל הלקוחות שכתוצאה מתקלה נקודתית קיבלו את הודעת החזר דמי הכרטיס ואת הודעת ההסדר עם מקום העבודה, על אף שטרם נשלח אליהם מכתב ההסכמה (להלן: "הקבוצה הראשונה");

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

- 1 ב. "כל הלקוחות שקיבלו את הודעת דמי הכרטיס, שכללה מנגנון הסרה באמצעות
2 "קישורית" (להלן: "הקבוצה השנייה");
- 3 ג. כל הלקוחות שהצטרפו בעבר לקבלת מסרים שיווקיים ומסומנים במערכות הבנק
4 ככאלו שאישרו בעבר קבלת מסר שיווקי באחת מדרכי ההצטרפות השונות
5 (להלן: "הקבוצה השלישית").
6
7
- 8 20. באשר לקבוצה הראשונה: כאמור, בעקבות התקלה הנקודתית נשלחו הודעות ללקוחות הבנק
9 חברי קבוצה זו עוד בטרם נשלח אליהם מכתב ההסכמה. על כן, ומבלי להודות בטענות
10 המבקשים ומשעמדת הבנק כי חברי קבוצה לא זכאי לפיצוי כלל, הוסכם כי הבנק יעביר לקרן
11 לניהול ולחלוקת כספים פועלת מכוח סעיף 27 לחוק (להלן: "הקרן לניהול") תרומה על סך
12 225,000 ₪.
13
- 14 21. באשר לקבוצה השנייה: הגם שהבנק סבור כי מנגנון ההסרה באמצעות קישורית תואם את
15 הוראות הדין, סוכם לצורכי פשרה, ומבלי להודות כי נפל פגם במנגנון ההסרה, כי הבנק יתרום
16 סכום של 325,000 ₪ לטובת הקרן לניהול.
17
- 18 22. באשר לקבוצה השלישית: הבנק ישלח בתוך 90 יום את מכתב ההסכמה לכל לקוחות הבנק
19 הנמנים על הקבוצה השלישית, ואשר לא נשלח להם עד למועד הקובע מכתב זה. כל זאת
20 במטרה ליידע לקוחות שאישרו בעבר קבלת מסר שיווקי ומכתב ההסכמה לא נשלח אליהם,
21 כי הם נתנו אישור כזה ולאשר להם לבטל הסכמתם, אם רצונם בכך (להלן: "תיקוף
22 ההסכמה"). המדובר בהליך חד פעמי, בעל עלות ניכרת לבנק ומעיד על הסדרה עתידית שהיא
23 חלק ממטרות בקשת האישור.
24
25
26
27
- 28 23. מעשה בית דין-
29 הצדדים הסכימו כי עם אישורו של הסדר הפשרה בפסק דין, יבוא הליך זה לסיומו וימוצו
30 עילות התביעה הייצוגיות והאישיות הנוגעות לתקלה הנקודתית ולמנגנון ההסרה באמצעות
31 קישורית, כך שיווצר מעשה בית דין ייצוגי ואישי כלפי חברי הקבוצה הראשונה והשנייה ולא
32 ניתן יהא לנקוט בהליך ייצוגי או אישי בעילות אלה.
33
34 בכל הנוגע לקבוצה השלישית, מוסכם על הצדדים כי לא יהא בפסק הדין המאשר את הסדר
35 הפשרה כדי ליצור מעשה בי-דין כלפי חבריה ביחס להליכים פרטניים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

על כן, לקוחות שירצו לטעון ברמה הפרטנית כי נשלחו אליהם הודעות שיווקיות מבלי שנתנו הסכמתם לכך, יהיו רשאים לנקוט בהליכים אישיים כנגד הבנק.

מינוי בודק

24. הצדדים מבקשים להימנע ממינוי בודק.

גמול ושכר טרחה

25. הצדדים המליצו לפסוק לטובת כל אחד מהמבקשים גמול כולל בסך 22,500 ₪, וכן שכר טרחה לבאי כוח המבקשים בסך 190,000 ₪, בתוספת מע"מ.

לשיטת הצדדים, יש מקום להתחשב בקביעת התועלת שיביא הסדר הפשרה כתוצאה מההסדרה העתידית לה מתחייב הבנק. לאור טיבו והשלכותיו הרחוביות של תיקוף ההסכמה הכוללני של הבנק, כאמור, יש מקום ליתן למהלך זה שווי העומד על לפחות 75% מגובה התשלומים בהסדר הפשרה.

26. אגרה – מבוקש פטור מתשלום יתרת האגרה. היה ובית המשפט לא יפטור את המבקשים ממלוא האגרה ו/או חלקה, יישא בה הבנק.

נימוקי הצדדים לאישור הסדר הפשרה

27. הצדדים סבורים כי הסדר הפשרה שסוכם, הוא ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה וכי זו הדרך ההוגנת והיעילה להכרעה במחלוקת בין הצדדים, באופן הממלא אחר מטרות חוק תובענות ייצוגיות באופן הולם וראוי בנסיבות העניין.

28. ההסדר מיטיב עם חברי הקבוצה במידה ניכרת, משקף את הסיכונים והסיכויים בתובענה ומספק פתרון ראוי לסוגיות העומדות בבסיסה.

29. המשך בירור התובענה ובקשת האישור היה מחייב דיון ממושך במחלוקות עובדתיות ומשפטיות, ועל כן הסדר הפשרה חוסך את הצורך בהשקעת משאבים אלו ומקיים את התכלית של "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות", בהתאם ללשון חוק תובענות ייצוגיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

30. עם חתימת הסדר הפשרה מבוטלים כל הסדר, הבטחה, הבנה והתחייבות ככל שנעשו קודם לחתימה על הסדר הפשרה. כמו כן, כל טיוטות הסדר הפשרה ותכתובות בין הצדדים אינן מחייבות ולא ישמשו כראיה בהליכים משפטיים ובכלל.

31. הסדר הפשרה לא יחול על חבר קבוצה שיודיע כי אינו מעוניין שהוא יחול עליו. אם למעלה מ-50 מחברי הקבוצה יודיעו על רצונם כי ההסדר הפשרה לא יחול עליהם, תעמוד למשיב הזכות לבטל ההסדר כולו בתוך 30 ימים מתום התקופה שנקבעה למתן הודעות אלו, והסדר הפשרה וכל ההסכמות שבו ייראו כלא היו.

עמדת היועמ"ש

32. היועמ"ש ציין בעמדתו כי לא מצא לנכון להתנגד לבקשה לאישור הסדר הפשרה, אולם ביקש להביע עמדתו במספר סוגיות:

באשר לשכר הטרחה המבוקש – היועמ"ש סבור כי אין מקום להגדיל באופן מלאכותי את בסיס הפיצוי בהתחשב בהסדרה העתידית. אמנם ישנם מקרים בהם ההסדרה העתידית משמעותית באופן שעשוי להצדיק קביעת אחוזי שכר טרחה כאלו, שישקפו גם את התועלת העתידית מהסדר הפשרה, אולם אין זה המקרה. על כן ראוי לחשב את שכר הטרחה כשיעור מסויים מתוך סכום הפיצוי המגיע בפועל לחברי הקבוצה.

לעניין פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה – יש להקפיד הקפדה יתרה כי בבחינת "טעמים מיוחדים שיירשמו", כנדרש על פי תקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007, ייכללו טעמים כבדי משקל המהווים חריג של ממש לכלל הקובע. טעמים שכאלו לא פורטו על ידי הצדדים.

33. תשובת המבקשים לעמדת היועמ"ש – לא הובעה כל התנגדות מהציבור להסדר הפשרה, לרבות מטעם עמותת "אל ספאס" העוסקת בתחום ובהגשת התנגדויות להסכמים שאינם ראויים.

בפועל, אף הגורמים המקצועיים, המיוצגים בעמדת היועמ"ש, לא התנגדו אף הם להסדר הפשרה וקיבלו את טענות הצדדים בדבר התועלת שיש ממנו, לרבות בהסדרה העתידית.

במקרה דנן, המדובר בפיצוי כספי ממשי בסך גבוה מאוד (חלף פשרות קופונים).

תשלום שכר הטרחה מהווה בעצמו גורם מרתיע מפני הפרות עתידיות בעלות השלכה רוחבית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

1 ההסדרה העתידית – נוגעת לרובות רבות של לקוחות הבנק. המדובר בהסדר אשר משנה
2 מקצה לקצה את דרך משלוח דברי פרסומת ללקוחות הבנק. ההסדרה עצמה כוללת הוצאה
3 כספית משמעותית של משלוח עשרות אלפי מכתבים ללקוחות הבנק, קרי עשרות אם לא
4 מאות אלפי שקלים.

5
6 ככל שיופחת סכום שכר הטרחה, מבוקש כי הוא יועבר לטובת הגדלת גמול המבקשים.

7
8 34. תשובת הבנק לעמדת היועמ"ש – לעניין פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה – הצדדים
9 פעלו במרץ על מנת להגיע להסדר פשרה; התיק מצוי בשלב ראשוני ביותר של ההליך; לא
10 הוגשה תגובת המבקשים לתשובת הבנק לבקשת האישור, דבר שהביא לחסכון בזמן שיפוטי
11 ובהשקעת משאבים לניהול הליך משפטי ארוך. לחלופין, מבוקש לפטור את הבנק מתשלום
12 מחצית המחצית השנייה של האגרה.
13

דיון והכרעה

14
15 35. מטרת ההליך הייצוגי היא קידום האינטרס הציבורי – אכיפת הדין תוך דאגה לטובתה של
16 הקבוצה, והאמצעי הוא - האינטרס הכלכלי הפרטי של התובע המייצג ובא כוחו (עע"מ
17 2978/13 מי הגליל - תאגיד והביוב האזורי בע"מ נ' יונס פס' כ' (פורסם בנבו, 23.07.2015)).
18

19 36. בניגוד לפשרה בתובענה רגילה אשר אינה יוצרת מעשה בית דין כלפי מי שלא היו צד להליך,
20 פשרה בתובענה ייצוגית או בבקשה לאישור תובענה כייצוגית מכריעה בזכויותיהם של כל
21 חברי קבוצת התובעים המיוצגים בה מבלי שנטלו חלק בעיצובה (ראו, סעיפים 24, 19(ג)(2)(ו))
22 ו- 19(ד) לחוק תובענות ייצוגיות; וכן, אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענות ייצוגיות"
23 משפטים מ"א 5, 6, 10 (2011)).
24

25 37. מאפיין ייחודי זה של פשרות בתובענות ייצוגיות או בבקשות לאישורן, בצירוף העובדה
26 שבמקרים רבים עלול להיווצר ניגוד עניינים בין חברי קבוצת התובעים המיוצגים ובין מי
27 שביקש לייצגם, מוליד חשש כי הצדדים לתובענה ייצוגית או לבקשה לאישור תובענה כאמור
28 יסכמו ביניהם על מתווה פשרה שיטיב עמם על חשבון חברי הקבוצה המיוצגת. (רע"א
29 8479/02 סבו נ' רשות שדות התעופה בישראל (15.12.2008); ע"א 7094/09 ברוזובסקי
30 הובלות בע"מ נ' איתוראן איתור ושליטה בע"מ (14.12.2010)).
31
32

33 38. על מנת להתמודד עם חשש זה קבע המחוקק את ההסדר שבסעיפים 18 ו- 19 לחוק תובענות
34 ייצוגיות, אשר תכליתו למנוע קנוניה בין התובע המייצג את הקבוצה לבין הנתבע על חשבון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

חברי הקבוצה בהליך הייצוגי, ולפיו האפשרות לסיים בפשרה את ההליכים בתובענה ייצוגית
או בבקשה לאישורה מותנית בקבלת אישורו של בית המשפט, הנדרש טרם מתן האישור
לבחון את הסדר הפשרה שגיבשו הצדדים ולהשתכנע כי הוא "ראוי, הוגן וסביר בהתחשב
בענינם של חברי הקבוצה" (סעיף 19(א) לחוק תובענות ייצוגיות, [רע"א 1644/15 גור נ' דור](#)
[אלון אנרגיה בישראל \(1998\) בע"מ \(נבו 27.05.2015\)](#)).

39. מבלי להמעיט מהסכנות שבאישור הסדר פשרה בהליך של תובענה ייצוגית, הרי יש בצידו
יתרונות רבים. ראשית, גיבוש הסדר פשרה מביא לחיסכון משמעותי ביותר בעלויות
ההתדיינות תוך מציאת פתרון המקובל על שני הצדדים; שנית, קיצור ההליך מאפשר חלוקה
מהירה של כספי הפיצוי לחברי הקבוצה; שלישית, הסדר פשרה מביא לחיסכון משמעותי
ביותר בזמן ומשאבים למערכת השיפוטית [ר' אביאל פלינט וחגי ויניצקי **תובענות ייצוגיות**
597-598 (2017) (להלן: "**פלינט וויניצקי**")].

השיקולים

40. השיקולים שעל בית המשפט לבחון בבואו להכריע אם לאשר הסדר פשרה, מעוגנים בסעיפים
19(א) ו-19(ג) לחוק התובענות הייצוגיות. עיקרם הוא כי בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה
אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בענינם של חברי הקבוצה, כי
התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים לאישור תובענה ייצוגית, וכי סיום ההליך
בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

41. השיקולים אותם יש להביא בחשבון הם:

- (א) הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;
- (ב) התנגדויות שהוגשו לפי סעיף 18(ד), והכרעה בהן;
- (ג) השלב שבו נמצא ההליך;
- (ד) חוות דעת של הבודק שניתנה לפי סעיף קטן (ב)(5);
- (ה) הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה;
- (ו) העילות והסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

הכרעה

42. לאחר ששקלתי את הדברים, נחה דעתי כי בענייננו מתקיימים התנאים לאישור התובענה כייצוגית, כי הסדר הפשרה הינו ראוי, מאוזן ומיטיב עם קבוצת התובעים, וכי הסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

עיקר הטעמים לאישור הסדר הפשרה

43. בבחינת הסדר פשרה, נדרש בית המשפט לבחון האם הוא משקף כראוי את הסיכויים והסיכונים בפניהם היו עומדים הצדדים לו היה מנוהל ההליך המשפטי עד תום.

44. במוקד ההליך דנן, טענת המבקש כי הבנק הפר את הוראות סעיף 30א' לחוק התקשרות, עת שלח הודעת SMS שיווקיות ללקוחותיו, בהיעדר הסכמה ו/או בהיעדר אפשרות הסרה כדין.

הבנק מצידו, דחה והכחיש את טענות המבקשים. לעמדת הבנק, אין המדובר כלל בפרסומות אלא במסרים שירותיים; ומכל מקום, הוא שולח הודעות שיווקיות רק ללקוחות שנתנו הסכמתם לכך; כמו כן, הוא איפשר מנגנון הסרה, כנדרש על פי דין.

לגבי לקוחות מסויימים אישר הבנק כי נפלה תקלה. ברם, לעמדתו, הייתה זו תקלה נקודתית.

נוכח השלב המקדמי בו הושגה הפשרה, לא ניתן לקבוע באופן וודאי כי הבקשה תתקבל במלואה, עם זאת על פני הדברים, נראה כי בקשת האישור מגלה עילת תביעה לכאורה.

לכאורה, באותם המקרים שהציגו המבקשים, ההודעות נשלחו מבלי שניתנה הסכמת המבקשים ו/או לא נתאפשר משלוח הודעת סירוב, בהתאם להוראות הדין.

בקשת האישור מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה ובהן, בחינת השאלה האם הבנק הפר את חובותיו כלפי קהל לקוחותיו ושלח מסרונים בניגוד להוראות הדין.

45. הסדר הפשרה כולל פיצוי בגין נזקי העבר וכן הסדרה צופה פני עתיד.

הפיצוי המוצע הוא:

לחברי הקבוצה הראשונה – תרומה על סך של 225,000 שתועבר לידי הקרן לניהול;

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

- 1 לחברי הקבוצה השנייה – תרומה על סך 325,000 ₪ שתועבר לידי הקרן לניהול;
2 לחברי הקבוצה השלישית – משלוח של מכתב ההסכמה לטובת תיקוף הסכמתם למשלוח
3 הודעות שיווקיות.
4
5 46. לאחר בחינת הדברים, נחה דעתי כי הסדר הפשרה משקף נכונה את הסיכונים והסיכויים
6 בהמשך ניהול התובענה, באשר לכל אחד מהצדדים יש טענות בעלות משקל שלא ניתן לבטלן
7 כלאחר יד.
8
9 הדברים מקבלים משנה תוקף בשים לב לכך שהחלופה להסדר הפשרה היא ניהול הליך
10 משפטי ארוך ויקר.
11
12 ההסדר משקף איזון עת, מחד, מוותרים הצדדים על זכותם לניהול ההליך עד תומו; ומאידך,
13 נמנע מהם הצורך מלהתמודד עם הקשיים שבטענותיהם.
14
15 47. כאמור, הוסכם על מתווה פיצוי באמצעות תרומה לקרן לניהול. סכום הפיצוי כולו ויועבר
16 לידי הקרן לניהול, שבסמכותה להכריע עבור מי יועבר הכסף. כמו כן, יישלח מכתב לטובת
17 תיקוף הסכמה עבור חברי הקבוצה השלישית.
18
19 בכך, יתבצע "יישור קו" בכל הנוגע להסכמת כלל הלקוחות לקבלת מסר שיווקי. זאת, תוך
20 שמירה על זכויות הלקוחות הטוענים שלא נתנו הסכמתם וביכולתם להגיש תביעה אישית נגד
21 הבנק.
22
23 48. בנסיבות העניין, הסדר הפשרה הוא הדרך ההוגנת, הצודקת והנכונה להביא את ההליכים
24 לסיומם. הסדר הפשרה עולה בקנה אחד עם מטרות חוק תובענות ייצוגיות, בהתאם ל-סעיף
25 21(2) לחוק תובענות ייצוגיות, בדבר אכיפת דין והרתעה מפני הפרתו.
26
27 49. אשר לאופן הפיצוי-
28
29 אכן, דרך המלך לקביעת מנגנון פיצוי היא מתן סעד כספי לכלל חברי הקבוצה. אולם,
30 המציאות מלמדת כי קיימים מקרים בהם נסיבות המקרה אינן מאפשרות לעשות כן. כך
31 למשל, הם מקרים בהם אין יכולת מעשית לאתר את חברי הקבוצה, או כאשר הדבר אפשרי
32 אך כרוך בעלויות גבוהות מידי, אשר כתוצאה מכך, יצטמצם פיצוי חברי הקבוצה לסכום
33 זעום בלבד.
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

באותם מקרים, בהתאם להוראות החוק, רשאי בית המשפט להורות על כל סעד אחר לטובת
הקבוצה, כולה או חלקה או לטובת הציבור – והכל על מנת להגשים את תכלית פיצוי חברי
הקבוצה (ראו לדוגמה: ת"צ (מחוזי ת"א) 16623-04-12 לוי נ' פסגות קופות גמל ופנסיה
בע"מ, פס' 56 (פורסם בנבו, 12.06.2020); ע"א 10085/08 תנובה - מרכז שיתופי נ' עזבון
המנוח ראבי ז"ל, פס' 46 (פורסם בנבו, 04.12.2011); ת"צ (מחוזי חי') 10425-03-16 דהאן נ'
אדיר ר.י. סחר בע"מ (פורסם בנבו, 05.02.2017); פלינט ווינצקי, 646).

כך גם אושרה העברת כספים לקרן כאשר הסכום לו זכאי כל חבר קבוצה הוא נמוך (ראו
לדוגמה: ת"צ (מרכז) 15615-08-18 רון נ' סלקום ישראל בע"מ (פורסם בנבו, 17.8.2020);
ת"צ (מרכז) 62701-07-17 פ.מ.א ממירי מתח (1991) בע"מ נ' Panasonic corporation
(פורסם בנבו, 14.4.2020).

50. אשר לפיצוי הכספי - אמנם, אין המדובר בהשבה ישירה לידי חברי הקבוצה שנפגעו, אלא
שנסיבות העניין מצדיקות העברה לקרן לניהול.

מקובל עלי, כי העלויות והמשאבים הכרוכים באיתור חברי הקבוצה והעברת הכספים
אליהם, גדולים מהתועלת שבקבלת הפיצוי, אשר ממילא אינו גדול. מבחינה כלכלית מצרפית,
במקרה זה, נכון יותר להעביר את הכספים למטרה ציבורית.

בשים לב לסכום הנמוך לו יהא זכאי כל חבר קבוצה ובהינתן העלויות והתשומות הרבות
הכרוכות באיתור חברי הקבוצה, הרי שראוי והוגן יותר להעביר את הסכום לקרן לניהול
כמבוקש וכמוסכם על הצדדים.

51. עוד יש לשים לב לתועלת שתיווצר לציבור לקוחות הבנק לעתיד לבוא, עת לא ייתקלו עוד
במשלוח הודעות שיווקיות שנשלחו בניגוד להסכמתם. במקביל, תישמר הזכות לחברי
הקבוצה השלישית להגיש תביעה פרטנית נגד הבנק, באם סברו כי נשלחו אליהם הודעות
שיווקיות על אף שלא הביעו הסכמתן לכך.

52. אשר לשיעור הפיצוי - על פני הדברים קיים פער בין הסכום המוסכם בהסדר הפשרה לבין
הסכום הנקוב בבקשת האישור. חרף כך, אין להתעלם מהעובדה כי הערכת הנזק נעשית על
פי אומדנה, ואף לא ניתן סכום מדויק בבקשת האישור. כמו כן, אין להתעלם מכך שלמבקש
בבקשת אישור יש אינטרס להעריך ביתר את סכום הנזק לחברי הקבוצה ומשכך יש להתחשב
גם בכך בעת בחינת הפער האמור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

- 1 בנסיבות המתוארות לעיל, שיעור הפיצויים משקף את הסיכויים והסיכונים של ההליך, ונחזה
2 כראוי והוגן, זאת, אף ביחס לסעד אשר היה ניתן, באם היה נדרש בית המשפט להכריע
3 בתובענה לטובת הקבוצה, כפי שהוגשה במקורה.
- 4
- 5 53. הסדר הפשרה הוגש עוד בטרם נערך דיון מהותי לגופם של דברים, כך שבגיבוש הסדר זה
6 חסכו הצדדים הליך ארוך ויקר וסייעו להשגת תוצאות ראויות באופן יעיל, תוך חיסכון בזמן
7 שיפוטי.
- 8
- 9 54. המדובר בהסדר המעניק הן פיצוי ביחס לעבר, והן הסדר צופה פני עתיד, ומאפשר לסיים
10 באופן מהיר את ההליך. זאת למול החלופה של קיום הליך ממושך ודחיית הפיצוי וההסדרה
11 במשך מספר שנים.
- 12
- 13 שעה שעיקר תכלית הפשרה היא שמירה על אינטרס חברי הקבוצה, על כן מקום בו תובטח
14 ההגנה על כך, בדמות מימוש ההסדר, מתן פיצוי מספק, הסדרה עתידית, וסיום ההליך
15 במהירות ובעלות נמוכה יחסית ועוד, מצאתי לנכון לאשר ההסדר.
- 16
- 17 55. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול בהתאם לחוק תובענות
18 ייצוגיות, הריני סבורה כי הסדר הפשרה מהווה מענה ראוי, הוגן וסביר לעניינם של חברי
19 הקבוצה, וכי סיום ההליך בהסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת
20 בנסיבות העניין.
- 21
- 22 56. הגדרת הקבוצה, עילות התובענה, הסעדים שנתבעו, ועיקרי הסדר הפשרה הם כמפורט לעיל.

מינוי בודק

- 23
- 24
- 25 57. בסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות נקבע כדלקמן:
- 26
- 27 "ב(1) בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה
28 לשם כך, שהוא בעל מומחיות בתחום שבו עוסקת הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית
29 (בסעיף זה - בודק), אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים
30 מיוחדים שיירשמו; שכרו והוצאותיו של בודק, וכן אופן תשלומם, ייקבעו בידי השר".
- 31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

58. סעיף 19(ב)(4) לחוק קובע כי על הבודק להתייחס ליתרונות ולחסרונות של הסדר הפשרה על יסוד הנתונים שהוצגו לפניו. מטרתו: לבחון סבירות והוגנות הסדר הפשרה. מינויו לא נועד לבחינת אימות הנתונים שבבסיס הסדר הפשרה.
59. לאחר ששקלתי את הדברים, הגעתי למסקנה כי שאלת בחינת הוגנות וסבירות הסדר הפשרה לא מצריכה מומחיות מקצועית-כלכלית או כללית.
- קיבלתי את עמדת הצדדים על פיה סכום הפיצוי נעשה על בסיס חישובים פשוטים למדי, שנתמכו בתצהיר מטעם הבנק כאמור לעיל. כלל הסכומים הללו, אינם מצדיקים העלויות הכרוכות במינוי בודק.
- מינוי בודק הינו הליך יקר והעסקתו תהא מסורבלת ומכבידה ובנסיבות מקרה זה, אין בו כדי לסייע לבית המשפט.
60. לאור האמור, ועל מנת שלא לסרב את הדיון באישור הסדר הפשרה ולא להכביד על הצדדים בעלויות מיותרות, מצאתי לנכון להיעתר לבקשתם שלא למנות בודק.
61. לעניין המחצית השנייה של האגרה – מקובלת עלי עמדת היועמ"ש.
- על פי תקנה 7א(א) (3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ו-2007 (להלן: "**תקנות אגרות**"), בעת אישור הסדר פשרה, הרי שעל המשיב לשאת בעלות האגרה כולה, קרי תשלום חלקה השני של האגרה, כמו גם שיפוי המבקש בעלות חלקה הראשון של האגרה. בית המשפט רשאי ליתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה, "**מטעמים מיוחדים שיירשמו**".
- יש להקפיד הקפדה יתרה בדבר הטעמים אשר יוכרו כמצדיקים מתן פטור מהאגרה. על הטעמים להיות משמעותיים וכבדי משקל, אחרת, יהפוך החריג לכלל, תכלית תקנות האגרות לא תקום והקופה הציבורית תימצא חסרה. הגם ששקלתי בכובד ראש את טיעוני הצדדים, לא מצאתי כי הם עולים כדי טעמים מיוחדים המצדיקים חריגה מן הסטנדרט הקבוע בתקנות האגרות. מתן פטור מחלקה השני של האגרה, אך בשל סיום ההליך בהסדר פשרה בשלב מקדמי, אינו מתיישב עם הוראות התקנות ותכליתן ואף חותר תחת ההסדר שהתקין מחוקק המשנה, והמתייחס באופן קונקרטי לסיטואציה של הסדר פשרה בתובענה ייצוגית.
- בהתאם להסכמות הצדדים, יישא הבנק בעלות המחצית השנייה של האגרה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

גמול ושכר טרחה

62. הצדדים המליצו על שכר טרחה וגמול כדלקמן:

גמול ע"ס: **67,500 ₪** (לפי חישוב של 22,500 ₪ לכל אחד משלושת המבקשים); ושכר טרחה לבאי כוחם על סך של **190,000 ₪** בתוספת מע"מ.

63. העקרונות המנחים לפסיקת גמול לתובע מייצג ושכר טרחה לבא כוח מייצג קבועים בסעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות.

סעיפים אלה מורים כי שומה על בית משפט ליתן דעתו לתועלת שהסב ההליך הייצוגי לחברי הקבוצה; הטרחה שטרחה התובע המייצג ובא כוחו והסיכון שנטלו על עצמם בהגשת ההליך וניהולו; וכן למידת החשיבות הציבורית הגלומה בהליך. כאשר מדובר בפסיקת שכר טרחה, נקבע כי יש להביא בחשבון אף את ההוצאות שהוציא בא הכוח המייצג; האופן שבו ניהל את ההליך; והפער שבין הסעדים שהתבקשו בבקשת האישור לבין הסעדים שנפסקו בסופו של יום לטובת הקבוצה.

כידוע אין עסקינן ברשימה ממצה של שיקולים, ולא מדובר באריתמטיקה אלא בקווים מנחים בלבד. פסיקת הגמול ושכר הטרחה נתונה אפוא לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בהתאם למכלול נסיבות המקרה הקונקרטי (ראו: ע"א 471/15 נחמיה נ' סלקום ישראל בע"מ [פורסם בנבו] פסקה 3 (11.4.2016); ע"ס 6687/11 מדינת ישראל נ' אבוטבול [פורסם בנבו] פסקאות 25-28 (25.12.2012); ע"א 9134/05 לויט נ' קו אופ צפון, אגודה שיתופית לשירותים בע"מ [פורסם בנבו] פסקאות 12-13 (7.2.2008) (להלן: "עניין לויט"); ע"א 689/16 עבדאלקאדר נסאר נ' עיר השעשועים בע"מ (פורסם בנבו, 07.05.2018) (להלן: "עיר השעשועים").

בהתייחס לשיקולים אלה נאמר בענין לויט כי:

"קריטריונים אלו מציירים קווים מנחים אשר מהם ניתן ללמוד על מגמתו של החוק ועל המטרות אותן ביקש להשיג באמצעות מוסד שכר הטרחה בתובענות ייצוגיות".

וכך סווגו השיקולים:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

1 "דומה, כי ניתן להצביע על שלושה סוגי שיקולים המשתקפים בקריטריונים המנויים
2 בסעיף. סוג שיקולים אחד נוגע לסוגיית התמריץ להגשת תביעה ייצוגית. בעניין זה קיים
3 מתח בין שני שיקולים נוגדים אשר יש לאזן ביניהם: יצירת תמריץ חיובי להגשת תביעות
4 ייצוגיות ראויות אל מול הצורך למנוע הגשתן של תביעות סרק ייצוגיות או מנופחות יתר על
5 המידה.... סוג שיקולים שני עניינו הכוונת התנהגות "בא כוח מייצג", כהגדרתו בסעיף 2
6 לחוק, בנוגע לאופן ניהול התובענה והבקשה לאישורה. החוק מבקש ליצור תמריץ לכך
7 שהדיון בבקשה לאישור התובענה הייצוגית ובתובענה עצמה ינוהל ביעילות ובהגינות. לאור
8 מטרה זו קובע החוק, כי בקביעת גובה שכר הטירחה יש להתחשב באופן בו ניהל בא הכוח
9 המייצג את התובענה הייצוגית ...

10 סוג שיקולים שלישי המשתקף בסעיף הינו השאיפה כי יהיה יחס הולם בין שכר הטירחה
11 לבין התובענה הייצוגית. היינו, כי שכר הטירחה יהיה סביר והוגן בהתחשב בכלל מאפייניה
12 של התובענה הייצוגית. חלק מהגורמים המשפיעים על סבירותו של גובה שכר הטירחה
13 הינם המאמץ שהושקע בה והתועלת שהיא הניבה לקבוצה" (פסקה 12 לפסק דינו של כב'
14 השופט (כתוארו אז) גרוניס).

15
16 עוד הובהר כי תפקידו של בית המשפט כגורם הקובע את שכר הטירחה של עורך הדין בהליך
17 הייצוגי הינו תפקיד ייחודי מבחינת שקילת מכלול האינטרסים העומדים על הפרק (ע"א
18 [2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' רייכרט](#) [פורסם בנבו] (23.5.2012)).

19
20 אמות המידה והשיקולים שנקבעו בסעיפים 22 ו-23 לחוק תובענות ייצוגיות, יחולו אף במקרה
21 בו "אישור בית המשפט הסדר פשרה", כאשר לפי הוראת סעיף 19 (ו) לחוק "... רשאי בית
22 המשפט להתחשב בהמלצה מוסכמת שהוגשה לו על ידי הצדדים לענין זה".

23
24 64. על כן, בקביעת הגמול ושכר הטירחה יש להביא בחשבון את הטירחה בניהול ההליך ואת
25 העבודה שהושקעה לצורך הכנת בקשת האישור והגשתה, כמו גם הטירחה הרבה שהושקעה
26 בגיבוש הסדר הפשרה, ובזמן שהושקע בניהול המגעים בין הצדדים.

27
28 עוד יש להתחשב בסיכון שנטלו המבקשים ובא כוחם, שכן לו הייתה הבקשה נדחית, הייתה
29 יורדת עבודתם לטמיון תוך חיובם בהוצאות.

30
31 רכיב משמעותי נוסף בקביעת הגמול ושכר הטירחה נעוץ בתועלת שהניבה בקשת האישור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

65. עוד נקבע בעניין רייכרט, כי יש לאמץ את שיטת האחוזים כשיטה המובילה לפסיקת שכר
טרחה וזאת בתובענות ייצוגיות בהן הסעד הסופי הינו סעד כספי. לפי שיטת האחוזים, כך
נקבע, שכר הטרחה של עורך דין נקבע כאחוז מסוים מתוך הסעד שניתן לקבוצה.
בהקשר זה הובהר כי שכר טרחתו של עורך הדין ייגזר מהסכום שנגבה בפועל ולא מהסכום
שנפסק.
שיעור האחוזים שייפסק יושפע הן מנסיבותיו הספציפיות של ההליך, הן מהאופן בו הסתיים
ההליך והן מגובה הסכום שנפסק. כמו כן יחושב שיעור שכר הטרחה מתוך הסכום שנגבה
בפועל על ידי הקבוצה. ראוי כי שכר הטרחה ייקבע באופן מדורג, במובן זה שכלל שסכום
הזכייה גדל, אחוז שכר הטרחה קטן.
66. בשים לב למכלול השיקולים, כפי שמצאו ביטוי בהלכה הפסוקה, ולאחר שנתתי דעתי לעמדות
הצדדים בבקשה לאישור הסדר הפשרה, כמו גם לעמדת היועמ"ש ולהתייחסות הצדדים ביחס
אליה, מצאתי לקבל באופן חלקי את המלצת הצדדים לגמול ושכר טרחה.
67. כאמור לעיל, בקשת האישור גילתה עילת תביעה לכאורה.
ההליך הציף סוגיה בעלת חשיבות, שעניינה משלוח הודעות שיווקיות עבור לקוחות הבנק,
וזאת בניגוד להוראות הדין.
המבקש ובאי כוחו נטלו סיכון והשקיעו טרחה ומשאבים בייזום התובענה, בהגשת בקשת
האישור, כמו גם בניהול המגעים לפשרה.
הסדר הפשרה מניב תועלת רבה לחברי הקבוצה כפי שהוגדרו במסגרת הסדר הפשרה. שכן,
כאמור, ניתן פיצוי לציבור.
מעבר לכך, הבנק פעל ופועל לשינוי התנהלותה לעתיד בכל הנוגע לסוגייה זו, וכך עשה בדמות
תיקוף ההסכמה לחברי הקבוצה השלישית, באופן שיוודא כי כלל הלקוחות שמסומנים
במערכות הבנק ככאלו שאישרו משלוח מסרים שיווקיים – אכן אישרו אותו. מה גם שבידי
חברי קבוצה זו, אף נשמרת האפשרות להגשת תביעה פרטנית כנגד הבנק לעניין זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

68. השאלה היא, האם יש מקום לקבל את עמדת הצדדים המבקשים לקבוע כי שווי ההסדרה העתידית עומד על "לפחות 75% מגובה התשלומים בהסדר הפשרה". משמעות הדברים היא, כי לעמדת הצדדים יש לגזור את שכר הטרחה והגמול מתוך 175% מסכום הפשרה.

היועמ"ש מצידו, מביע התנגדות למנגנון המוצע וגורס כי אין מקום להגדיל באופן מלאכותי את בסיס הפיצוי נוכח הסדרה עתידית.

69. לטעמי, יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו. במקרה דנן, אין בידי לקבל באופן מלא לא את עמדת הצדדים, אף לא את עמדת היועמ"ש. ואפרט.

70. במקרים מסויימים, כאשר הוכחה הסדרה עתידית משמעותית, הכירו בתי המשפט באפשרות להגדלת בסיס הפיצוי לצורך חישוב שיעורי הגמול ושכר הטרחה (ת"צ (מחוזי ת"א) 42526-03-12 אינטרדייט בע"מ נ' פלאפון תקשורת בע"מ (נבו 16.06.2014), ת"צ (מחוזי מרכז) 22715-11-16 יובל לפינר נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ (נבו 18.02.2018)).

לצד זאת, הבעתי דעתי, כי תוספת משמעותית לשיעורים המקובלים של גמול ושכר טרחה בגין הסדרה עתידית, וקביעתם כנגזרת של 175% מסכום ההטבה, צריכה להינתן במקרים מיוחדים המתאימים לכך בלבד. (ת"צ (מחוזי ת"א) 21597-03-15 דוד אנגור נ' יינות ביתן בע"מ (נבו 09.03.2021), ת"צ (מחוזי ת"א) 12448-07-19 אביב חיים נ' מימדיון בע"מ, החלטה מיום 19.7.2021).

71. בענייננו, ההסדרה העתידית, באה לידי ביטוי הן לעניין משלוח המכתבים לחברי הקבוצה השלישית שסומנו במערכות הבנק ככאלו שכן אישרו משלוח הודעות שיווקיות; והן לעניין האפשרות שניתנת לחברי הקבוצה לתבוע פרטנית את הבנק, באם נשלחו אליהם הודעות שכאלו בלי שניתנה הסכמתם, וזאת אף לאחר אישור הסדר הפשרה דנן.

72. יש לברך את הצדדים על הסכמה זו, ומשכך יש לייחס לה משקל בפסיקת שכר הטרחה והגמול.

עם זאת, סבורתני, כי במקרה דנן סכומי שכר הטרחה והגמול המבוקשים, גבוהים יתר על המידה וחורגים מהמקובל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

73. בניסיון להצדיק את שיעורי שכר הטרחה והגמול ובמענה לעמדת היועמ"ש, טוענים
המבקשים כי מדובר בהסדרה עתידית הכרוכה בהוצאה כספית נכבדה בעלות של עשרות אם
לא מאות אלפי ₪, וזאת לצד ההטבה הניתנת מעצם הסדרה זו.
דא עקא, לא הוצגה תשתית ראייתית ולו מינימאלית לעניין העלויות הכרוכות בהסדרה
העתידית (ובכלל כך לא צורף תצהיר ו/או תחשיב), ולא נמסרו כל נתונים באשר לשוויה של
ההטבה הכרוכה בהסדרה העתידית.
74. הגם שהריני נכונה להכיר בכך שההסדרה העתידית מהווה הטבה בעלת שווי כספי, ואף
בהתחשב בכך שזהו צעד מבורך, הרי נוכח טיבה של ההסדרה ובהינתן כי הנתונים לגבי
העלויות הכרוכות בה, כמו גם שווייה, נותרו עלומים, לא מצאתי לנכון לשייכה לאותם מקרים
בהם יש הצדקה להגדלת בסיס החישוב כך שיהיה 175% מסכום הפיצוי.
75. מבלי להמעיט מהצורך לעודד הסדרי פשרה ראויים (דוגמת הסדר זה), ומבלי להתעלם
מהטרחה שהושקעה על ידי המבקשים ובאי כוחם, לא מצאתי הצדקה לשיעורי שכר הטרחה
והגמול המבוקשים.
- יוזכר כי סכום הפיצוי בהסדר הפשרה הועמד ע"ס 550,000 ₪.
- אין מקום לפסיקת שכר טרחה וגמול בשיעור העולה על 50% מסכום הפיצוי בפועל, מה עוד
שהסדר הפשרה הושג בשלב מקדמי של ההליך, עוד בטרם התקיימה ישיבה ראשונה.
76. תימוכין לעניין סדר הגודל הראוי, ניתן למצוא לדוגמא, בעניין עיר השעשועים, שם קבע בית
המשפט - בערעור שהגישו הצדדים על גובה הגמול ושכר הטרחה - כי בנסיבות בהן ניתנה
הטבה על סך 436,000 ₪ והייתה הסדרה צופה פני עתיד, ישולם גמול על סך 20,000 ש"ח וכן
שכר טרחה על סך 120,000 ₪.
77. לאחר שהבאתי בחשבון את מכלול השיקולים, ובשים לב לסמכות הנתונה לבית המשפט
לאשר שינויים בהסדר הפשרה (מכוח סעיף 19ד' לחוק תובענות ייצוגיות), הריני מוצאת לנכון
להעמיד את הגמול למבקשים על סך כולל של 45,000 ₪ ואת שכר הטרחה על סך 150,000 ₪
בתוספת מע"מ.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

78. בהינתן כי הבנק נאות להוציא מכיסו לטובת שכר טרחה סך של 190,000 ₪ (אל מול 150,000 ₪ שאושרו) ולטובת הגמול 67,500 ₪ (אל מול 45,000 ₪ שאושרו), יועבר ההפרש בסך 62,500 ₪ אל הקרן לניהול ויצטרף לפיצוי המוסכם.

סוף דבר

79. הריני מאשרת את הסדר הפשרה בין המבקשים לבין הבנק, ונותנת לו תוקף של פסק דין.

80. העברת הכספים הקרן לניהול-

בתוך 14 יום יעביר הבנק אל הקרן לניהול סך של 225,000 ₪ (עבור חברי הקבוצה הראשונה), סך של 325,000 ₪ (עבור חברי הקבוצה השנייה), כמו גם את ההפרש בסך 62,500 ₪ (כפי שנקבע בסעיף 78 לפסק הדין).

81. גמול ושכר טרחה-

הגמול למבקשים יעמוד על סך כולל של 45,000 ₪.
שכר הטרחה לבאי כוח המבקשים יעמוד על סך של 150,000 ₪, בתוספת מע"מ.

בתוך 10 ימים ישלם הבנק למבקשים את הגמול ו-50% משכר הטרחה, ובלבד שעד למועד זה, ימציאו ב"כ המבקשים אישור על פטור מלא או חלקי מניכוי מס במקור, אישור על ניהול תקין וחשבונית לשם ביצוע התשלום.

אם עד למועד זה לא יומצאו האישורים המבוקשים יודיעו ב"כ המבקשים בכתב לב"כ הבנק אם מבוקש לדחות את מועד התשלום עד להצגת האישורים כאמור, או שהתשלום יבוצע תוך ניכוי מס במקור.

יתרת שכר הטרחה תשולם בתוך 7 ימים מהמועד בו יגיש הבנק תצהיר לבית המשפט בדבר קיום כל התחייבויותיו בהתאם להסדר זה, זאת, תוך הצגת אסמכתאות, לעניין העברת הפיצוי הכספי לידי הקרן לניהול, כמו גם לעניין משלוח המכתבים לחברי הקבוצה השלישית, כאמור לעיל.

82. בהתאם לסעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, הריני מורה על פרסום אישור הסדר הפשרה בשני עיתונים יומיים נפוצים. בהודעה יפורטו הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו-(2) לחוק תובענות ייצוגיות, תוך הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות, שם ניתן יהיה לעיין בפסק הדין ובהסדר הפשרה כאמור בסעיף 25(ד) לחוק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 15731-09-19 דוד ואח' נ' בנק לאומי לישראל בעמ

1

2

הבנק יישא בעלויות הפרסום.

3

4

נוסח הודעת הפרסום יובא לאישור בית המשפט בתוך 10 ימים מהיום.

5

6

83. בהתאם להוראת סעיף 19(ה) לחוק תובענות ייצוגיות, הצדדים ימציאו העתק מפסק הדין

7

בצירוף הסדר הפשרה ובצירוף ההודעה למנהל בתי המשפט לשם רישום בפנקס תובענות

8

ייצוגיות. כמו כן, בהתאם לתקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010, יישלח העתק

9

מההודעה ליועץ המשפטי לממשלה.

10

11

התיק ייסגר.

12

13

14

15

ניתן היום, ט"ז אב תשפ"א, 25 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

16

עידית ברקוביץ, שופטת

17

18

19

20